

Økologiske markforsøg er en grundsten for økologisk planteavl, i fællesskab skabes evident viden.

AKTUELLE PROBLEMSTILLINGER I økologisk planteproduktion bliver undersøgt i en række nye økologiske markforsøg. Her får du en kort introduktion til nogle af forsøgene, som du kan følge i vækstsæson 2019. Problemstillingerne skulle gerne virke velkendte, forsøgene skal skabe konkrete svar. Udnyt muligheden for at besøge forsøgene og dan din egen mening.

De vigtige næringsstoffer

Næringsstoffer er en seriøs udfordring i økologisk planteavl. Med flere tilgange til problematikken er det oplagt med en bred vifte af forsøg, der både har fokus på kort og lang sigt.

I vårsæd er der modsætningen mellem tidlig såning af vårsæd, og at jorden skal være tjenlig til de tunge gyllevogne. Placering af startgødning ved såning afprøves i kombination med senere gylleudbringning med slæbeskær. Det er et alternativ til at køre gylle ud før såning, hvilket i nogle år vil betyde en senere såning. Lidt lignende undersøges betydningen af forskellige mængder startgødning ved alm. og dobbelt rækkeafstand, og hvordan det påvirker udbytte og udlæg af efterafgrøder.

Andre praksisnære forsøg er med supplerende næringsstoffer (ikke kvælstof), der er udbragt for at undersøge, hvilke næringsstoffer, der har været begrænsende for udbytte og kvalitet. I kløvergræs undersøges effekten af øget kvælstoffildeling for udbytte og udviklingen af kløverprocenten.

Recirkulerede næringsstoffer er fremtidens gødningskilder for økologerne. Der er anlagt forsøg med recirkulerede gødninger af forskellig oprindelse. Det er gødninger, hvor deres udnyttelseseffekt i marken er ukendt og i forsøgene sammenlignes det med gylle.

Gode efterafgrøder

Efterafgrøder er en del af næringsstofforsyningen, men kun veletablerede efterafgrøder har en positiv effekt. For undersøede efterafgrøder betyder hovedafgrødens vækst meget for deres etablering. Det kan være svært at etablere gode efterafgrøder i kraftige hovedafgrøder (over 4 tons pr. ha). Resultater fra

Foto: Lars Egelund Olsen.

Den flerårige effekt af ukrudtsstrategi undersøges, med og uden radrenser.

AU viser, at det i en kraftig hovedafgrøde er en fordel for efterafgrøden, at hovedafgrøden er etableret på dobbelt rækkeafstand. Samtidig har vi fokus på sædskifteproblematikken i efterafgrøder ved at afprøve humlesneglebælg, rundbælg og kællingetand som alternativer til rødkløver.

I hestebønner ser vi på effekten af undersødet rajgræs til at holde på næringsstofferne, når der efterfølgende skal sås vårsæd.

Styr på ukrudtet

Der er mindre ukrudt i mar-

ken, når der er rækkedyrket og radrenset end, når der er sået på alm. rækkeafstand og ukrudtsharvet. I de nye forsøg undersøges den flerårige effekt (fire år) af de to systemer i et sædskifte domineret af enårige vårafgrøder. Forsøgene følger landmandens sædskifte og øvrige dyrkningspraksis. Effekten måles på ukrudtsforekomst og udbytte.

God start for majs

Når majs er kommet godt fra start, er der potentiale for et højt udbytte, og det er nemmere at holde styr på ukrudt. Det er udgangspunktet i forsøgene at give majs en god start. Vi ved fra tidligere forsøg at placering af gylle til majs kan give merudbytte. I forsøg afprøves en ny teknik, som lægger gyllen i et bånd under majsrækken. Det andet tiltag er, at majsfrøet lægges i blød i vand umiddelbart inden såning, så processerne i frøet er startet inden såning. Begge tiltag forventes at give kraftigere majsplanter. Kan vi styrke majs i etableringen øger det muligheden for at dyrke majs med anden forfrugt end kløvergræs, hvilket vil være en miljømæssig forbedring.

AF INGER BERTELSEN,
SEGES ØKOLOGI INNOVATION

Sortsudvikling

I 2019 er der økologisk sortsafprøvning i vårbyg, vårhvede og havre. Den økologiske sortsafprøvning sker på kommerciel basis, så det er forædlernes interesse i at få afprøvet sorter, som afgør omfanget. Dog er der i år en nyskabelse, idet der i vintersæd er udlagt observationsparceller i økologisk dyrkning. Alle sorter tilmeldt økologiske og konventionelle forsøg er anlagt i observationsparcellerne, hvor deres genetiske forskelle registreres, men der måles ikke udbytte. Økologisk dyrkede OBS parceller er et led i at udvikle sortsafprøvningen af sorter egnet til økologisk produktion.

Sådan finder du forsøgene

Det giver rigtig meget at besøge forsøgene i vækstsæsonen evt. sammen med en erfargruppe. Det er en god måde at danne din egen mening, så du har et mere nuanceret billede, når du læser resul-

SÅDAN FINDER DU FORSØGENE

Du kan finde forsøgene ved at gå ind på www.nfts.dk

Her har du to muligheder

- Enkeltforsøg på kort – her kan du se, hvor de forsøg, som du er interesseret i, ligger.
- Besøg forsøg – her kan du se, hvor de enkelte behandlinger ligger i forsøget.

taterne. Se annonce for markvandring, hvor mange af forsøgene bliver præsenteret. Se faktaboks om at finde forsøgene.

Forsøgene er en fælles indsats

SEGES Økologi Innovation står for de Økologiske Landsforsøg, men det kan kun ske i tæt samarbejde med andre. Indspil fra landmænd og konsulenter er af stor betydning og ikke mindst fra Fagligt økologisk forsøgsudvalg som bistår med prioriteringen. De økologiske forsøgsplaner er ofte lige så komplicerede, som de problemstillinger vi gerne vil have besvaret. Tak til forsøgsværter og forsøgsmedarbejdere, som yder en stor indsats for, at vi alle kan få ny viden.

Næste sæson

Hvis du i det ovenstående savner indsats i de efterårssåede afgrøder, skyldes det, at artiklen har fokus på vækstsæson 2019. Der vil efter høst blive anlagt forsøg med gødskning af vinterraps, vinterraps samdyrket med bælgplanter, vår-hvede og vårtriticale sået november/december og flerårig hvede. ●

ØKOLOGISKE SOMMERMØDER 2019

Økologisektionen i Landbrug & Fødevarer inviterer til sommermøder. I år har vi særligt fokus på, hvordan vi kan videreudvikle økologiens bidrag til **klima og bæredygtighed**.

Kom og vær med, når vi besøger to spændende økologiske bedrifter og giv dit besyv med, når vi debatterer økologien og dens rolle i forhold til klima og bæredygtighed.

Alle er velkomne!

Program for møderne:

- 17:00 – 17:15 Velkomst
- 17:15 – 18:45 Rundvisning på bedriften
- 18:45 – 19:30 Spisning
- 19:30 – 20:15 Debat med Hans Erik Jørgensen og Martin Merrild/Anne Arhning
- 20:15 – 21:30 Faglig rundtur i økologien med fokus på klima og bæredygtighed

Faglige emner Klimaoptimering, RISE-analyse, egen afsætning, oplevelseslandbrug, forbrugerkontakt.

De økologiske sommermøder holdes:

- Torsdag den 6. juni 2019: Holmager Økologi, Ringkøbing
- Tirsdag den 11. juni 2019: Stengården, Birkerød
- Pris: 120 kr. (ekskl. moms) pr. person.
- Betales ved tilmelding.

Læs mere og tilmeld dig på lf.dk/sommermoeder

Møderne arrangeres i samarbejde med de lokale foreninger/DLBR Økologi

